

Pü / 7-18 / 2022

HONVÉDELMI MINISZTERIUM
HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM
Nyt. szám:PÜ/7-18/2022

2. sz. példány

Ballainé Krikker Zsuzsanna dandártábornok
HM Védelemgazdasági Hivatal
főigazgató

Budapest

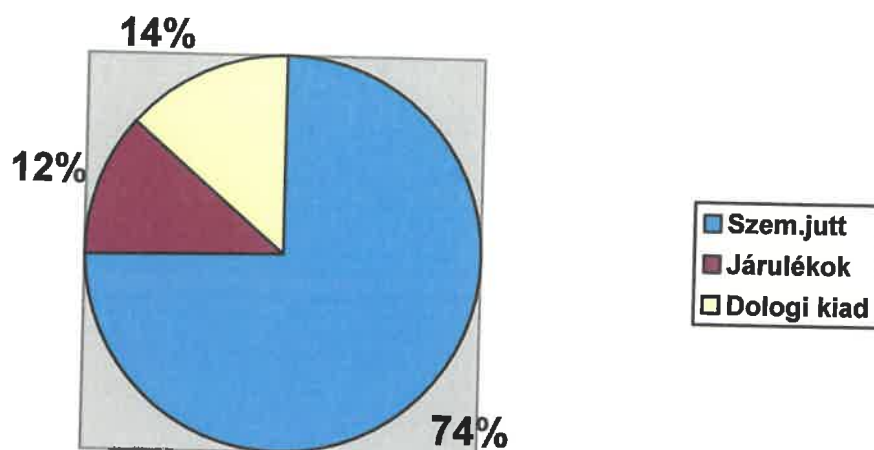
Tárgy: 2021. évi szöveges beszámoló

Tisztelt Dandártábornok Asszony!

A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról az alábbi szöveges beszámoló jelentést készítettük

a) A 2021. évi költségvetés teljesítésének főbb mutatói.

A HM HIM részére az alaptevékenység feladatainak ellátásához 2021. évre eredeti költségvetési előirányzatként 1.752.448.544 Ft működési kiadás került jóváhagyásra.

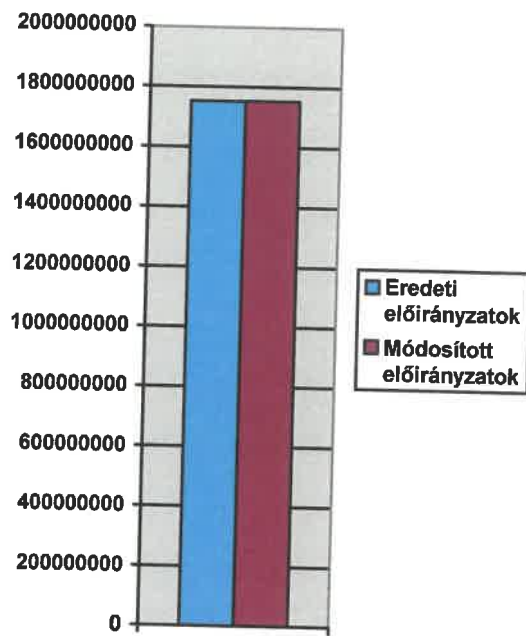

Személyi juttatások.	1.308.154.809 Ft
Munkaadókat terhelő járulékok	205.399.735 Ft
<u>Dologi kiadások</u>	<u>238.894.000 Ft</u>
Összesen:	1.752.448.544 Ft

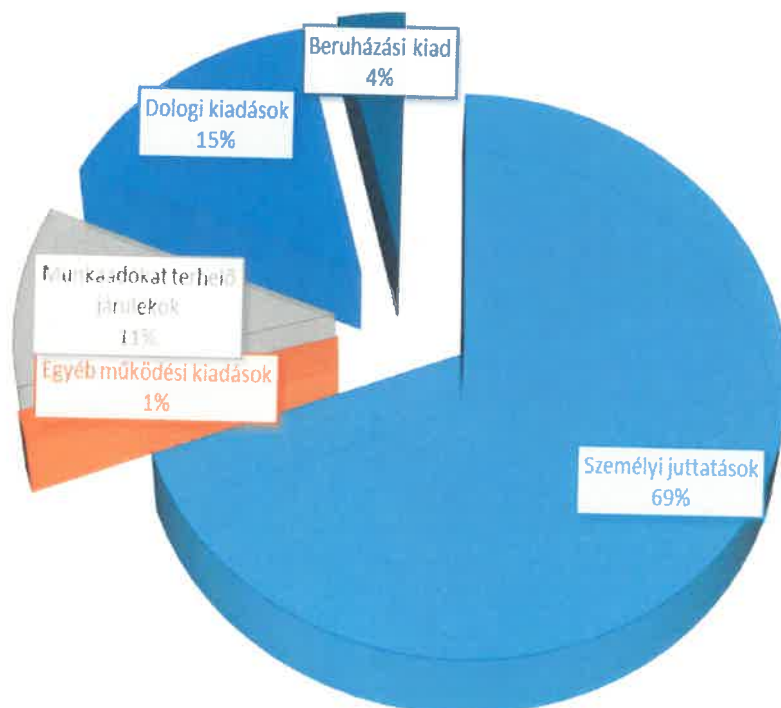
Az eredeti előirányzatok diagramján jól látszik, hogy az előirányzatok jelentős részét, (74 %-ot) a személyi juttatások teszik ki. Ezt még tovább növeli a munkaadókat terhelő járulékok (12 %) hányada, vagyis a költségvetésből összesen 86 %-ot a személyi állomány juttatásai és járulékai tesznek ki, így csak a költségvetésünk 14 %-át fordíthattuk volna gyűjteményi anyagok beszerzésére, kiállítások építésére, konferenciák, bemutatók szervezésére stb. Megjegyzendő, hogy ez a 14 % 2 %-kal több mint a 2020. évi dologi kiadások eredeti előirányzata.

A pályázati tevékenységünknek, valamint az év közbeni feladatokra kapott pót-előirányzatoknak köszönhetően a költségvetés fő összege év végére 1.753.936.539 Ft-ra emelkedett, a személyi juttatások és a járulékok előirányzatának jelentős, több mint 100 milliós csökkenése mellett.

Az előirányzatok módosulását szemlélteti a következő diagram.

A módosított előirányzatok megoszlását a következő diagram mutatja.

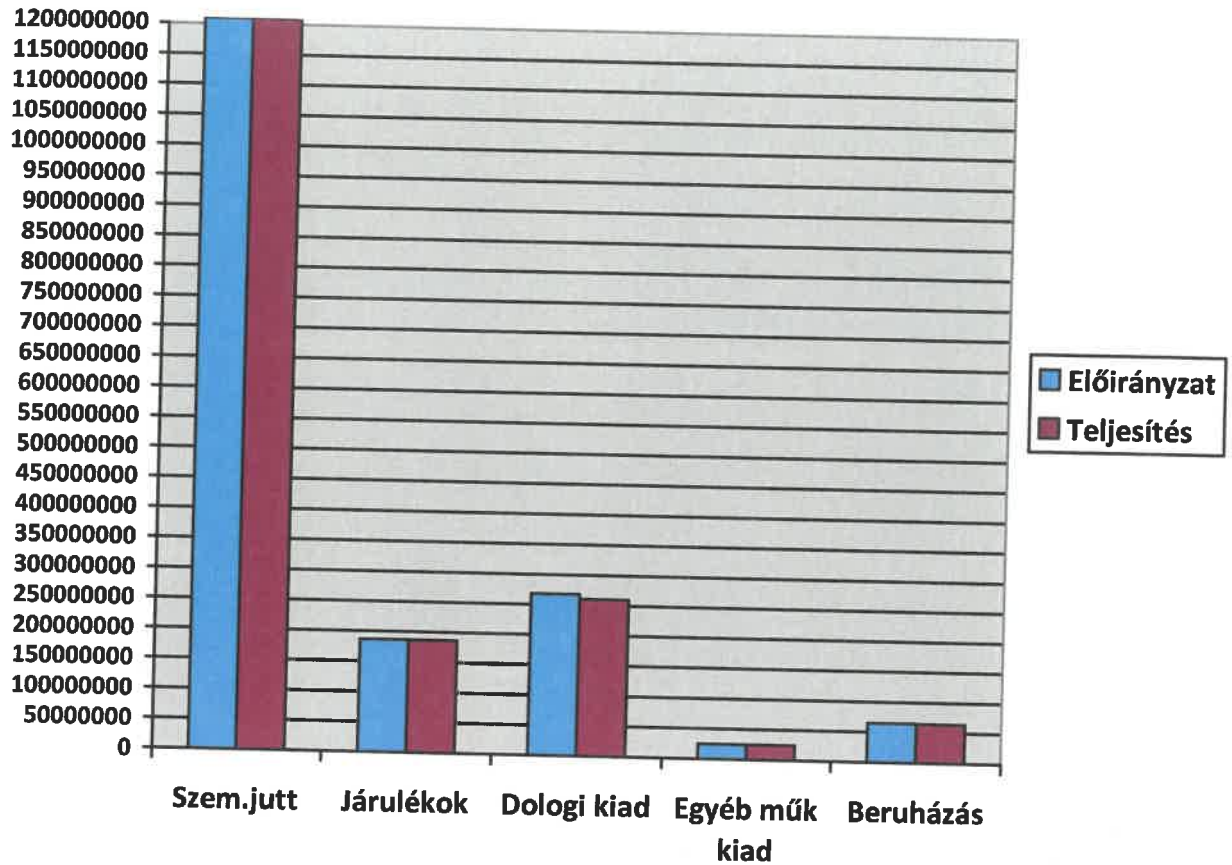

Személyi juttatások.	1.209.384.152 Ft
Munkaadókat t jár	186.693.255 Ft
Dologi kiadások	267.906.413 Ft
Egyéb műk c kiad	24.806.897 Ft
<u>Beruházási kiad</u>	<u>65.145.822 Ft</u>
Összesen:	1.753.936.539 Ft

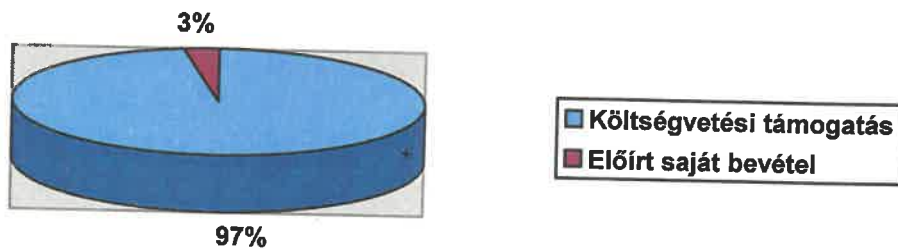
A 2021. évi módosított előirányzatok felhasználási (teljesülési) adatait a következő kimutatáson mutatjuk be.

Személyi juttatások	1.209.384.152 Ft	100 %
Munkaadókat t jár	186.693.255 Ft	100 %
Dologi kiadások	260.375.029 Ft	97 %
Egyéb műk c kiad:	24.806.897 Ft	100 %
<u>Beruházási kiadások</u>	<u>64.767.420 Ft</u>	<u>99 %</u>
Összesen:	1.746.026.753 Ft	99,5 %

Ezt szemlélteti a következő diagramm is.

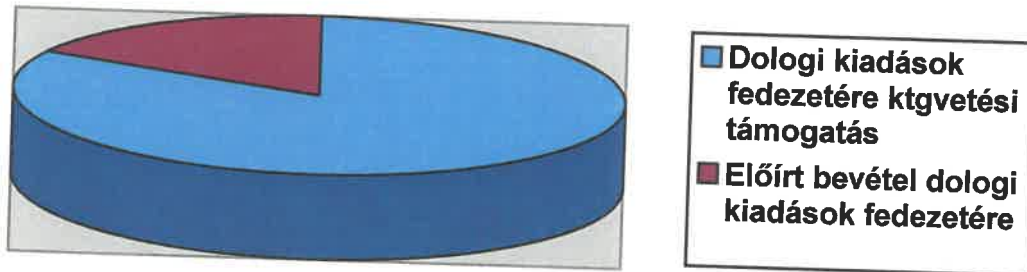

Az intézmény kiadásainak fedezete, azaz a bevételi oldal, 2 forrásból tevődik össze, melynek megoszlását láthatjuk az alábbi diagramon./eredeti előirányzatok/

Költségvetési támogatás:	1.702.448.544 Ft	97 %
Előírt saját bevétel:	50.000.000 Ft	3 %
Összesen bevétel	1.752.448.544 Ft	

Az előírt bevételi kötelezettség a költségvetés fő összegéhez viszonyítva ugyan csak 3 %, de ha ezt a bevételi előírást a dologi bevételi előirányzatok tekintetében vizsgáljuk, akkor a következőket láthatjuk

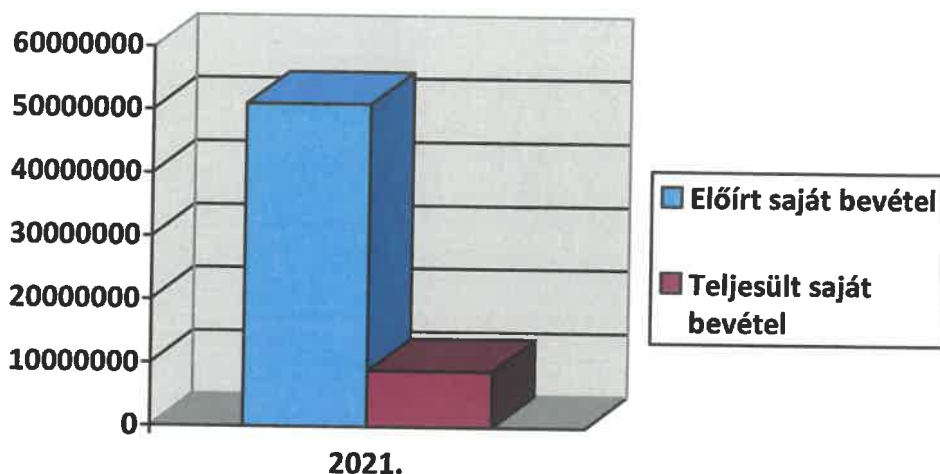
Fentiekből jól látszik, hogy a dologi kiadások fedezete 21 % - ban saját bevétel és 79 % a költségvetési támogatás.

2021-ban, a saját bevételek teljesülése nagyarányú elmaradást mutat az előírtakhoz képest. A HM HIM az év nagy részében zárva tartott, így a saját bevételek nem teljesülhettek, tekintettel arra, hogy bevételeink zömét belépőjegyek, tárlatvezetések, múzeumpedagógiai foglalkozások ellenértéke teszi ki.

A bevételek teljesítése az alábbiak szerint alakult

Műk. célú támogatások ÁHT-n belül	7.721.896 Ft
Intézményi saját bevétel:	8.858.461 Ft
Átvett pénzeszközök:	10.954.952 Ft
<u>Intézményfinanszírozás:</u>	<u>1.726.371.741 Ft</u>
Bevétel teljesítés összesen:	1.753.907.050 Ft

A saját bevételek tekintetében a teljesülés 18 %-os, tehát 82 %-os feladatelmaradás tapasztalható.

A HM HIM a részére biztosított anyagi,- pénzügyi forrásokat az alaprendeltetés magas szintű ellátásának rendelte alá.

b.), A különböző keretek felhasználását az alábbi táblázat szemlélteti

(forintban)				
Megnevezés	Felszámított v engedélyezett keret	Felhasználás	Maradvány	Felhasználás %-a
Segély	248.436	240.120	8.316	96,6
Pk. Reprezentáció	162.330	162.207	123	99,9
Illetmény előleg *	2.941.562	480.000	2.941.562	

*Megjegyzés: Előző évről áthozott tartozás:	50.000.- Ft
Évközben kiutalt előleg	480.000.- Ft
Évközben törlesztett:	530.000.- Ft
Év végén fennálló tartozás:	0.- Ft

c.), Illetmény és bérgazdálkodás

Állandó főfoglalkozású közalkalmazottak:

	2021.01.01.	2021.12.31.
Engedélyezett létszám:	156 fő	148 fő
	2021.01.01.	2021.12.31.
Engedélyezett béralap:	60.682.908.- Ft	59.394.955.-Ft

d.), Szervezeti változások

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeumot 2021-ban átszervezés nem érintette, belső szervezeti átalakítás viszont több alkalommal is történt.

e.) Tervezett illetve terven felüli felújítást 2021-ben nem végeztünk.**e.) Előző évi maradvány felhasználása:**

A 2020.-évben 6.761.576.- Ft kötelezettségvállalással terhelt pályázati maradványunk keletkezett, ami jóváhagyásra került ,de felhasználásra csak részben került, így a pályázati határidők módosítása után 2022-ben fognak ezek a feladatok megvalósulni.

f.)Tárgyévi előirányzat-maradvány és annak tervezett felhasználása:

2021.-ben 7.880.297 Ft kötelezettségvállalással terhelt maradványunk keletkezett.

Tervezett felhasználás:

Tervezett felhasználás február 28-ig :	2.222.000 Ft
<u>2022 évben további:</u>	<u>5.658.297 Ft</u>
Összesen:	7.880.297 Ft

h.) Elvégzett szakmai feladatok:

A Honvédelmi Minisztérium „Munkaterve” meghatározta számunkra azokat az általános és konkrét feladatokat, amelyek vonalán a munkánkat végeznünk kellett, ezek a következők:

Az idegen és a magyar nyelvű publikációk megjelentetése a HM tudományos tevékenységével kapcsolatban;

Magas színvonalon elő kellett készíteni és megrendezni a tárca hatáskörébe tartozó konferenciákat, szimpóziumokat, kiállításokat; rendezvényeket;

Kiemelkedő jelentőségű feladat a szervezeti kommunikációval és a szervezeti kultúrával összefüggő tevékenység, különös tekintettel a fegyvernemi és csapathagyomány ápolására, a katonai történelmi-történeti hagyományok megőrzésére, a kiemelt évfordulókról való méltó megemlékezésre.

A fentiek alapján az alábbi főbb szakmai feladatok kerültek végrehajtásra:

A Hadtörténeti Múzeum 2021. évi tevékenysége

„Objektív” szemmel – Válogatás a haditudósító század felvételeiből, 1941–1944 című kültéri, időszaki kiállítás

A Budapest Fotó Fesztivál keretén belül, a járványügyi helyzetet figyelembe véve készült el a második világháborús haditudósítók felvételeiből a kültéri, időszaki kiállítás. Az elsődleges cél az volt, hogy fenntartsuk a kapcsolatot a múzeumlátogató közönséggel.

A „Piavétől a Donig, a Dontól a Dunáig” című állandó kiállítás 1921-ig tartó részének megújítása

A Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásáért Közalapítvány támogatásával megújult a Hadtörténeti Múzeum állandó kiállításainak egyik jelentős része, az 1918–1923 közötti mozgalmas történeti időszakot bemutató kiállítási tér. Az új installáció, a XXI. század követelményeknek megfelelő kiállítási és múzeumpedagógiai eszközök mellett a tartalomban nagyobb hangsúlyt kapott az egymásra épülő események jobb megértése és az 1920-ban megkötött békeszerződés következtében elszenvedett veszteségek, a haderőt érintő korlátozások. A kiállításhoz egy vezető kiadvány is készült.

Magyarország és a „visztulai csoda” magyar segítség a lengyel–bolsevik háborúban időszaki kiállítás Lengyelországban

A Varsóért vívott csata 100. évfordulóján, 2020. augusztus 15-én nyílt meg a Hadtörténeti Múzeum és a Lengyel Hadsereg Múzeumának közös időszaki kiállítása Budapesten, amely az 1919–1921 között megvívott lengyel–szovjet háborút és a Lengyelország számára nyújtott magyar segítség történetét mutatja be. A pandémiás helyzet nem tette lehetővé, hogy az eredeti tervek alapján, 2021 márciusában nyíljon meg a kiállítás Varsóba, kicsúszással végül 2021 augusztusában épült fel a tárlat a varsói Lengyel Katonai Könyvtárban. A tervek között szerepel, hogy a kiállítás tovább vándorol Przemyslbe és Krakkóba.

Magyarok – Fegyverek / Időszaki kiállítás az 1956-os forradalom és szabadságharc 65. évfordulójára

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum az 1956-os forradalom és szabadságharc 65. évfordulójára egy olyan tematikus időszaki kiállítással készült, amely kifejezetten a harcok főszereplőivel, a katonákkal és fegyvereikkel foglalkozik. A tárlat egy rövid – a forradalom ikonikus tárgyaival illusztrált (letépett Rákosi-címer, nemzetőr jelképek, svájci sapka, Molotov-koktél, segélydobozok) – történeti bevezető után bemutatja a szembenálló felek egyenruházatát, felszerelési tárgyait és fegyverzetét az 1956-os szabadságharc időszakában. Az időszaki kiállítás kísérője egy egyedülálló tárlat, amely korabeli gyermekrajzokat vonultat fel. A rajzokon 5–8. osztályos általános iskolás gyerekek mutatják be a forradalom és szabadságharc eseményeit – „Amit én láttam” címmel.

Digitális hadtörténelem – hadtörténeti oktatási csomag iskolák számára

A járványügyi veszélyhelyzetben a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum elsődleges feladatául azt a célt tűzte ki, hogy a digitális oktatásban érintett tanárok és tanulók számára a magyar történelem oktatásához és elsajátításához szemléletes, közérthető, de tudományosan megalapozott tudásbázist hozzon létre. Az intézmény honlapján 2020 tavaszán kialakított Digitális hadtörténelem – hadtörténeti oktatási csomagok iskolák című rovat folyamatosan bővült a 2021. év folyamán. Az 1956-os forradalom és szabadságharc 65. évfordulójára készült időszaki kiállítás mellett létrejött egy információ gazdag, „56 online” című aloldal, amely az intézményi honlapról érhető el.

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR ÉS TÉRKÉPTÁR

1. Hadtörténelmi Levéltár

Rendezés és segédletkészítés

- Rendezés: **95 (554)¹** doboz
- Új áttekintő raktári jegyzék **95** dobozhoz
- Folytattuk a VKF 1919 és 1923 közötti iratanyagának iratszintű feldolgozását, amelynek során az 1920 októbere és 1922 december közötti **27** doboz (**34**), anyag készült el, amely **3122 (3558)** adatsort, illetve iratot tartalmaz.
- Befejeztük a Honvédelmi Minisztérium Titkársága 1950-1989 között keletkezett irataihoz tartozó adatbázis (iratszintű jegyzék) készítését, amely **802** adatsorral bővült, így összesen 10.774 adatsort tartalmaz.
- Folytattuk a cédulaalapú katalógusaink számítógépes feldolgozását. A munka során a különböző gyűjteményeink (Katonai bíróságok 1945-ig, MN katalógus, 1. és 6. gyaloghadosztályok iratai) **49 231 (56 964)** adatsorát rögzítettük.
- Elkezdtük a Debreceni Hadifogolyfogadó Átvevő Bizottság katalógusának a feldolgozását. Összesen **68 398** hazatért hadifogoly adatait vettük fel. Ebből a Levéltár munkatársai 15 843 adatsort rögzítettek.
- Az új törzskönyvi nyilvántartás előírása szerint folytattuk a Levéltár állományi adatainak ellenőrzését, javítását. Az 1945 utáni iratanyagra vonatkozóan **840 (2203)** fond és állag felülvizsgálata történt meg.
- Folytattuk a Tiszti személyügyi és anyakönyvi lapok gyűjteményünk ellenőrző rendezését, amelynek során **5958** adatsort javítottunk, egészítettünk ki.
- A katonai szolgálattal kapcsolatos okmánygyűjteményünk **3630** dokumentummal, illetve adatsorral bővült.
- A Hadtörténelmi Levéltár digitális adatbázisállománya 2021-ben összesen: **706 265 adatsorral**, valamint **70 órányi** digitálisan hozzáférhető (Jelenleg összesen mintegy 450 órányi filmanyag érhető el digitálisan.) bővült.

Állománygyarapítás, állományvédelem

- 2021-ben a Központi Irattártól az alábbi iratanyagokat vettük át: **1105 (0)** doboz MN irat, ami **132 ifm** anyagot jelent és **36 doboz**, vagyis **4,2 ifm** katonai szolgálattal kapcsolatos okmányt.
- Legfelsőbb Bíróság Katonai Kollégiumának **19 doboznyi**, **2,3 ifm** anyagát vettük át.
- Bevételeztünk **11 (21) doboznyi** (TGY, Personalia, Ellenállási gyűjt., Katonai igazolványok) iratanyagot, **1,27 (2,54) ifm**

¹ A zárójeles szám a 2020. évi adatot jelzi.

- Iratgyarapodás összesen: **1173 (21) doboz – 140,729 (2,54) ifm és 20 db magnókazetta**

Kutatószolgálat

- Látogatói jegyek: **136 (144)**
- Magán kutató: **22 (31)**
- Tudományos kutató: **114 (113)**
- Ebből magyar kutató: **130 (142)**
- Ebből külföldi kutató: **6 (2)**
- Napi kutatói átlag: **5,9 (7,1)**
- Kutatási esetek száma: **626 (554)**
- Kérőlapok száma: **776 (613)**
- E-bejelentkezők száma: **640 (158)**

A honlap éves látogatottsága: **105 222 (113 486)**

A legnépszerűbb oldal (Katonaősök kutatásához szükséges adatok) látogatottsága: **16094 (26439)**

Levéltári anyag mozgatása

Kiemelés:

- **1427 (1027)** doboz és csomó
- **1155 (927)** szálas irat
- **39 (52)** segédkönyv
- **40 (53)** mikrofilm doboz

Reponálás:

- **1390 (1137)** doboz és csomó
- **1235 (877)** szálas irat
- **40 (56)** segédkönyv
- **40 (73)** mikrofilm doboz
-

Közhivatali feladatok

- Alapszámon **1447 (1897)** iktatott írásbeli megkeresés érkezett be, illetve saját kezdeményezésű irat keletkezett. (833 (1371) személyre történő megkeresés)
- Összesen **1520 (1902)** írásbeli válasz, levél, illetve saját kezdeményezésű irat készült.
- Személyesen mintegy **0 (32)** fő keresett fel bennünket.
- Telefonos megkeresések száma: **1613 (1481)** eset.
- „Katonahőseink” honlaphoz kapcsolódóan elintézett megkeresések száma: **1254** kérés.

Közművelődési tevékenység

- Előadások (összesen): **34 (11)** alkalommal
- Rendezvényszervezés: **0 (3)** alkalommal

Publikációs tevékenység

- **3 (5)** könyv
- **140 (112)** tanulmány, ismeretterjesztő írás, recenzió, internetes közlemény

Digitalizálás

- A Zrínyi Haderőfejlesztési Program keretében digitalizáltattuk az I. világháborús kitüntetési javaslatok mutatókartonjait, amelyekről összesen **574 186** adatsor készült. **167 313** adatsor ellenőrzése, javítása már megtörtént.
- A Zrínyi Haderőfejlesztési Program keretében digitalizáltattunk **215** különféle, 1960 és 1989 között készült, zömében a Magyar Néphadsereg életére vonatkozó **70** órányi mozgófilmet.
- Az Országos Kulturális Digitalizációs Közfoglalkoztatási Program segítségével folytatódott a M. Kir. Honvéd Vezérkar Főnöke 1919-1945 között keletkezett iratanyagának digitalizálása és digitálisan hozzáférhető kutatási segédlettel való ellátása. Az anyagból összesen **8450 (2988)** digitális képmásolat készült, valamint megtörtént a hozzájuk tartozó **938 (459)** adatsor ellenőrzése, kiegészítése.
- A katonai egyházi szervezetek által 1775 és 1951 között készített, különféle anyakönyveinek feldolgozása során ez évben összesen **3428 (8245)** oldalt digitalizáltunk.
- A videótár **11 (25)** VHS kazettája lett digitalizálva.
- A Hanganyag gyűjteményből **11 (25)** audiokazettáról készült digitális másolat.

Bécsi levéltári kirendeltség

- fogadott kutató: **10 (8) fő, 2 (20)** kutatási eset
- alapszám alatt iktatott iratok: **593 (661)**
- **890 (916)** keresett személy, **60% (68%)** sikeres kutatás)
- digitális másolat összesen: **3874 (2300)** db

Hadtörténeti Térképtár

Fogadott kutató: **60 (64) fő**

Kutatási idő: **127 (102) óra**

Érdeklődők telefonon, e-mailen: **566 (573) fő**

Háttérkutatás: **585 (680) óra.**

Hadtörténeti Könyvtár

2021. év folyamán a HM HIM Hadtörténeti Könyvtár a jogszabályokban előírt alapfeladatok folyamatos ellátása mellett, a kialakult járványhelyzetre reagálva, az előző évhez hasonlóan prioritásként kezelte a távoli szolgáltatások fejlesztését. A szabadon hozzáférhető online könyvtári katalógus 5644 rekorddal bővült, melyek közül több mint háromezer analitikus feltárás, hadtörténelmi témájú tanulmány, illetve folyóiratcikk. A teljes szövegű szabad hozzáférésre törekedve, az elektronikus tartalmak katalógusrekordokhoz történő csatolásával is támogatjuk a jelen helyzetben nehézkes tudományos kutatást és a könyvtár távoli használatát. Az online katalógusunk építésénél már második éve a rekordok tartalmazzák az adott dokumentum elektronikus tartalomjegyzékét is.

A térképes megjelenítőre épülő, saját fejlesztésű, nyílt hozzáférésű, hadtörténelmi digitális dokumentumtár, a magyarezredek.hu portál az első világháborúhoz kapcsolódóan 60 000 oldal terjedelemben tartalmaz szabadon hozzáférhető, teljes szövegben kereshető dokumentumokat, alakulattörténeteket, névkönyveket, összefoglaló munkákat. A tematikus oldal mintegy 2500 múzeumi műtárgy és fotóalbum megjelenítésével teszi színesebbé a kutatást. Az oldalt az év folyamán 94 880 látogató kereste fel. A nagy társadalmi igény is alátámasztja a portál további fejlesztését, bővítését.

A Közgyűjteményi Digitalizálási Stratégia célkitűzései és iránymutatása figyelembevételével az év folyamán folytatódott a katonai szabályzatok tervszerű

digitalizálása. Jelenleg az 1914 és 1944 között megjelent katonai szabályzataink köréből 130 000 digitalizált dokumentumoddallal rendelkezünk. A Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében elkészült a Katonai Szabályzatok Adatbázisa, amely jelenleg az 1914 és 1944 között megjelent katonai szabályzataink köréből 650 kötetet tartalmaz 100 000 digitalizált dokumentumoddal terjedelemben. Az adatbázis folyamatosan bővül a tervszerű digitalizálás ütemében, és a 2022. évben szabadon hozzáférhetővé tesszük a kutatók és érdeklődők számára. Szintén a Zrínyi Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében beszerzésre került egy A1 méretű könyvbölcsős könyvszkennel, mely alkalmas muzeális dokumentumok digitalizálására, illetve idén sikerült lecserélni a könyvtári szervert, így a tárhely problémája és a digitális tartalmak szolgáltatásának feltételei egy időre rendeződni látszanak.

A digitalizációs tevékenységgel párhuzamosan az állomány restaurálására és állományvédelmére is nagy hangsúlyt fordított a könyvtár; 43 kötet restaurálása és 34 kötet javítása valósult meg.

2021. év folyamán a Hadtörténeti Könyvtár felkészült a 2022. évi, jogszabályban előírt teljes körű állományellenőrzésre.

Könyvtári állomány gyarapítási adatai

A könyvtár állománya 2021. évben 876 kötetel gyarapodott, melyből 237 idegen nyelvű szakirodalom.

vétel: 337 kötet

ajándék: 388 kötet

csere: 70 kötet

kötelepéldány: 81 kötet

A kurrens szakfolyóiratok száma 95 cím, melyből 54 idegen nyelvű. A könyvtár állománya jelenleg 305.505 dokumentumegység.

Az online katalógus rekordjaihoz a kötetek címlapja és tartalomjegyzéke is feltöltésre kerül, így a távoli szolgáltatások még egyszerűbben megoldhatóak. Olvasóink a katalógus böngészése során a tartalomjegyzékekből pontosan meg tudják határozni, hogy a művek mely részéről igényelnek digitális másolatot, amelyeket ingyen biztosítunk felhasználóink

számára. A könyvtár online katalógusát a 2021. évben 5787 látogató kereste fel, a keresések száma: 11146.

A 2021. év folyamán a járványhelyzet miatt a könyvtár csupán 85 napot tartott nyitva, de az olvasók rendelkezésére állt egész évben. A nyári időszakban sok másik könyvtárhoz hasonlóan, sem tavaly, sem 2020-ban nem zárta be kapuit könyvtárunk.

Az intézmény három gyűjteménye egy integrált rendszerben tárja fel dokumentumait:

- Hadtörténeti Könyvtár
- Hadtörténeti Múzeum Könyvgyűjtemény
- Hadtörténeti Térképtár

A kutatók a három gyűjtemény feldolgozott dokumentumait egy egységes katalógusban kereshetik, kutathatják.

Előfizetett, elérhető adatbázisok 2021-ben

- Akadémia Kiadó Szótárai
- Arcanum Digitális Tudománytár (ADT)
- GALE Infotrac – World History Collection
- GALE Infotrac – War and Terrorism Collection
- SOÁ Alapítvány Vizuális Történelmi Archívuma
- Kronosz Kiadó
- L'Harmattan Digitális Adatbázis
- Osiris Kiadó
- Gondolat Kiadó
- Kossuth Kiadó
- Attraktor Kiadó
- Balassi Kiadó
- Napvilág Kiadó
- Mentor Kiadó

Formai és tartalmi feltárás, bibliográfiai tevékenység

A HunTéka könyvtári integrált rendszerben a Hadtörténeti Könyvtár gyűjteményéből 2021-ben rögzített új rekordok száma 5644 cím, melyek közül 3047 tétel folyóiratcikk vagy tanulmány. Jelenleg az online katalógus állománya 171.366 rekord. Az adatbázisban feldolgozásra kerülő szakkönyvek, folyóiratok a MOKKA adatbázisba is egyből feltöltésre kerülnek, hozzáférhetővé válnak, ezzel is segítve a bibliográfiai leírás párhuzamosságának kiküszöbölését, illetve az állományunk országos hozzáférését.

			r a t k o z ó						
3	8	38	168	274	65	44	93	3	79
1187		38	2607			1742			79

Országos könyvtárközi kölcsönzés keretében kölcsönzött dokumentumok száma:

Adott: 50 dokumentum

27 eredetben

23 elektronikusan

Kapott: 84 dokumentum

81 eredetben

3 elektronikusan

Külföldi könyvtárközi kölcsönzés keretében olvasóinknak 3 kötetet biztosítottunk az OSZK segítségével

ODR rendszerhez nem csatlakozott könyvtárnak kölcsönzött dokumentumok száma: 3

Oktatási, közművelődési, szakképzési tevékenység

2021. évben a Hadtörténeti Könyvtár 6 közösségi szolgálatos gimnazistát fogadott. Pályaorientációs óra keretében kettő általános iskolai osztály látogatott el hozzánk (7. és 8. osztályosok, összesen 50 fő), könyvtári órán 3 doktorandusz vett részt, illetve 3 könyvtárhasználati tréning került megtartásra összesen 60 főnek. A Múzeumok Éjszakája programunkon 13 főnek tartottunk vezetést.

Együttműködések

2021. év folyamán az intézmény, több szervezettel együttműködésben dolgozott a kulturális javak megőrzése, digitalizálása, szolgáltatása, széles körben történő közzététele érdekében:

- Nemzeti Közzolgálati Egyetem
- Zrínyi Kiadó
- Rubicon folyóirat
- Forum Hungaricum Nonprofit Kft.
 - MTA

Pályázatok

- EMMI meghívásos pályázat Országos Dokumentumellátó Rendszer könyvtárainak:

Elnyert támogatás: 700.000 forint - idegen nyelvű szakirodalom beszerzése

- NKA - 19. századi katonai szabályzatok restaurálása

Elnyert támogatás: 994.500 forint – megvalósulás 2022. év

- EMMI muzeális dokumentumok állományvédelme – katonai szabályzatok restaurálása: 2.699.600 forint – megvalósulás 2022. év

KÖZPONTI IRATTÁR

A Központi Irattár 2021. évi tevékenységének főbb irányait a magyar és román hadigondozotti megkeresések megválaszolása és a szolgálati idő igazolások kiadása jelentette. Az alaprendeltetésből adódó feladatunkként, a 2021-ben beérkező 5357 darab szolgálati idő igazolási és a 3991 darab hadigondozotti kérelemből az összes megkeresés megválaszolásra került. Összesen 9348 darab kérelmet iktattunk és 10 274 darabra készítettünk választ, így a megkereséseink feldolgozottsága 100 %-os és naprakész, lemaradás nincsen.

A Központi Irattár a katonai és egyéb más jogviszonyban eltöltött szolgálati idő igazolásokra irányuló kérelmek megválaszolása és az igazolások kiadása mellett, a Magyar Nemzeti Levéltárral, a konzulátussal és az RMDSZ irodákkal közreműködött a romániai hadigondozotti megkeresések eljárásrendjének kialakításában és megnyugtató, naprakész rendezésében. Mindezek alapján, részletes tájékoztatást nyújtottunk a személyesen érdeklődőknek és új iratmintákat dolgoztunk ki az állampolgárok tájékozottságának és ügyintésének hathatós segítése érdekében. A hadigondozotti megkereséseink túlnyomó részét az elmúlt évben a román kérelmek jelentették.

A kormányzati jellegű központi irattár és az elektronikus irattár kialakítása és bevezetése érdekében kidolgoztuk és elindítottuk a Központi Irattár személyi alapnyilvántartási rendszerének digitalizálására és adatbázis építésére irányuló projektet. A projekt a papír alapú személyi-nyilvántartás keresőjének digitalizálását és az ehhez tartozó adatbázisépítést tartalmazza és a legénységi, polgári és tiszti személyi okmánygyűjtőkhöz tartozó, mintegy 866 000 A7 méretű mutatólap digitalizálást és adatbázisba rendezését foglalja magába. A közbeszerzési eljárás előkészítésének cselekményei megindultak a HM VGH-nál és a Védelmi Beszerzési Ügynökségnél. A projekt által lehetővé válik az elektronikus irattár jogszabályi definíciójának, a papír alapú nyilvántartás mellett az elektronikus nyilvántartásnak, a Haktv. 6. § (1) bekezdésében előírtaknak és az adatbiztonsági feltételeknek való megfelelés. Mindezekre tekintettel 2023-tól realizálható lesz az

elektronikus irattár másik tényezőjének, az egységes iratkezelő rendszernek (EIR) a Központi Irattárba történő rendszeresítése is.

Folytattuk a 2020-ben megkezdett raktárrendezéseket is, melyek az iratanyagok racionalizálását, a kisebb helyhiányok megoldását jelentették. Két raktárban is zajlott a 2015 júliusa előtti levelezési tasakok felszámolása, selejtezése és annak adminisztrálása.

Befejeződött a volt hadköteles nyilvántartólapok átadása az MH KIKNYP részére.

2021 őszén szerveztük és végrehajtottuk a szabályzatban meghatározott HM és MH szervezetek levéltári értékű, továbbá a HM és az MHP tekintetében az irattári értékű iratleadásokat és iratátvételeket is. Végrehajtottuk a 2020. december 31-vel lejárt megőrzési idejű, irattári értékű iratanyagok selejtezését.

Elláttuk a levéltári kutatószolgálat teendőit, így két alkalommal biztosítottunk betekintést a jogi-igazgatási iratokba a HM által delegált 6 fő részére. Folytattuk a minősített adatok felülvizsgálatával kapcsolatos tevékenységet, ennek keretében 2021. január és februárban a HM biztonsági vezetője és a KNBSZ biztonsági vezetője is személyesen felülvizsgálatot végzett a Központi Irattárban.

Megszerveztük és végrehajtottuk a Hadtörténelmi Levéltári átadást, mely a Magyar Néphadsereg 1980-1989. évi iratait foglalta magába teljes egészében. A megőrzésre átvett pénzügyi gyűjtők raktározásával kapcsolatosan törekedtünk az átcsoportosításokra (MHSZ egy raktáron belül, egy helyre történő telepítés), az egy raktárban való elhelyezésre, mely egyik fő eleme a raktárracionalizálási tevékenységünknek. Ennek keretében selejteztük az 1975. év előtt leadott MHSZ bérkartonokat, ami mintegy 80 dobozt jelentett.

Saját humán erőforrással a gyorsabb és hatékonyabb munkavégzés érdekében adatbázisépítéseket indítottunk el: a II. világháborúban szolgálatot teljesített (hazatért) személyek adatbázisépítése (Budapest főváros), a hadköteles nyilvántartás obsitolás előtti fogyatékbba helyezett személyek adatbázisépítése, a sorkatonai idő alatt balesetet szenvedett személyek adatbázisa, 2021. év előtt papír alapon leadott pénzügyi gyűjtők adatbázisépítése.

A HM HIM Katonai Emlékezet és Hadisírgondozó Igazgatóság

BELFÖLDI HADISÍRGONDOZÓ OSZTÁLY

Sírfeltárások, exhumálások, újratemetések:

Részben tervezett módon, részben nem tervezett, eseti bejelentés után leletmentés érdekében szükségessé váló azonnali beavatkozás alapján összesen 25 alkalommal, 22 helyszínen történt feltárás. Ennek eredményeként a magyar (90 fő), német (16 fő), illetve szovjet (159 fő) fegyveres erők állományába tartozó hősi halottak (összesen 265 fő) exhumálásában és méltó körülmények között történő újratemetésben működött közre a HM HIM. 2021-ben kiemelt feladat volt a kalocsai Szentháromság téren lévő szovjet temetési hely feltárása és áthelyezés miatt történő exhumálása, mely során 146 szovjet, 1 magyar és 2 német katona földi maradványai kerültek kiemelésre. 2021. év legjelentősebb magyar vonatkozású kutatómunkája Balatonszabadi település két temetőjében történt meg, ahol összesen 24 magyar, 1 német és 7 szovjet katona azonosító feltárása történt meg.

2021 év végén második alkalommal kerültek eltemetésre a megelőző évben feltárt katonák földi maradványai a budapesti Fiumei úti Sírkert 52-es, „Hősök parcellájába”. Az eltemetés során 75, a II. világháború során hősi halált halt magyar katona végső nyughelyévé vált a parcella. Ezen felül betemetésre kerültek az ország különböző pontjáról exhumált, a magyar hadimúlt szempontjából kiemelkedő, I. és II. világháborúban magas kitüntetésben részesült katonaszemélyek, összesen 9 fő és a velük közös sírban nyugvó családtagjaik.

Hősi sír- és temetőfelújítások:

2021-ben megújult a sopronbánfalvi Hősi temető II. világháborús parcellájában található 126 sírhely a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében.

Ezen felül Nagytarcsa település köztemetőjében található II. világháborús katonai parcella felújítása befejeződött. Felsőszölnök település I. és II. világháborús emlékműve megújult, továbbá új emlékmű került elhelyezésre Magyarnádalja településen az I. és II. világháborúban elesett hősök emlékére. Mindkét kivitelezés a HM HIM forrásából valósult meg.

KÜLFÖLDI HADISÍRGONDOZÓ RÉSZLEG

V4 konferencia

Magyarország V4 elnöksége kapcsán az érintett országok hadisírgondozó szakmai szervezetei részére konferenciát rendezett 2021. október 7-én, melyen a cseh és lengyel partnerszervezet vezetői mutatták be tevékenységüket. A találkozó lehetőséget teremtett egymás szakmai munkájának alaposabb megismerésére, a kapcsolatok megerősítésére, illetve reményeink szerint hagyományteremtő alkalom volt. A konferencián előadást tartott Kovács Vilmos ezredes, a HM HIM parancsnoka, Pavel Kugler, a Cseh Köztársaság Védelmi

Minisztériuma Háborús Veteránok Főosztály igazgatója és Adam Siwek, a varsói Nemzeti Emlékezet Intézete Harc és Mártíromság Emlékét Megörökítő Irodájának igazgatója.

Csehország

A magyar és a cseh hadisírgondozó szervezetek 2021 elején hivatalosan is kapcsolatba léptek egymással. 2021 októberében a cseh Fél is megtisztelte részvételével a HM HIM által szervezett budapesti V4 hadisírgondozó konferenciát. Az ennek keretében történt személyes találkozó alkalmával a Felek szorgalmazták kétoldalú hadisírgondozó kormánymegállapodás megkötését.

Georgia

A HM 2015-ben kezdeményezte egy, az egykori Szovjetunió tagállamát képező Grúz Szovjet Szocialista Köztársaság területén elhunyt magyar hadifoglyok (mintegy 500 személy) emlékét megörökítő emlékmű létrehozását Tbiliszi „Szaburtalo” kerületében, az egykori hadikórház közelében lévő helyszínen. Ezen elképzelés mentén a HM HIM konstruktív párbeszédet alakított ki a tervezett emlékhely ügyében érintett georgiai szervezettel (Tbiliszi Főpolgármesteri Hivatal), illetve Magyarország Nagykövetségével (Tbiliszi). A magyar kezdeményezés kedvező megítélést kapott, a HM HIM lépéseket tesz az emlékmű lehetőség szerint 2022 folyamán történő felállítása érdekében.

Lengyelország

2021. június 9-én került sor Przemyslben Szabolcs Ferenc mérnök hadnagy, a helyi első világháborús hősi temetők tervezője emléktáblájának felavatására a HM HIM finanszírozásában. 2021. augusztus 2–5. között a HM HIM négyfős hadisírgondozó munkacsoportja Przemysl mellett, Pikulicénél végezte a helyi első világháborús hősi temető azonosító feltárását, a Przemysl Erődítmény Erőd Községeinek Szövetsége önkénteseivel. 2021 novemberében az intézmény szakemberei 17 első világháborús hősi temető felmérését végezték el a Lublini, illetve a Kárpátaljai vajdaság területén. 2021. augusztus 30-án az intézmény szakemberei Varsó mellett, a zielonkai lőtér területén közreműködtek három ismeretlen magyar honvéd exhumálásában. A HM HIM delegációja részt vett 2021. december 19-én a limanowai csata emlékére rendezett emlékűnnepségen.

Németország

2021-ben is folytatódott a több évtizedes hagyományra épülő közös német-magyar temetőgondozás. A bajnai és a budaörsi német–magyar katonatemetőben hajtottak végre a Magyar Honvédség és a Bundeswehr katonái közös karbantartási, állagmegóvási, illetve felújítási munkálatokat, melyeket mindkét helyszínen megemlékezés zárt.

Olaszország

Az olaszországi Karszti Barlangász Csoport kezdeményezésére, a HM HIM szakmai és anyagi támogatásának köszönhetően az olaszországi Romans d’Isonzo és Versa városi temetőiben a helységben működő olasz katonai kórházakban elhunyt és eredetileg a települések temetőiben eltemetett osztrák–magyar katonák emlékére két emléktábla kihelyezése történt meg. Az emléktáblákat ünnepélyes keretek között 2021. szeptember 5-én leplezték le, a HM HIM delegációjának jelenlétében.

Románia

Az erdélyi központi magyar katonai temető létrehozása, illetve a Kolozsváron 2015-ben exhumált magyar katonák rendezett körülmények között, méltó helyszínen való újratemetésének ügyében a román Fél merev, elzárkózó álláspontja miatt sokáig előrelépés nem történt.

2021-ben jelentős előrelépés történt az erdélyi központi magyar katonai temető ügyében. A 2012 óta húzódó ügy – mely idővel összeforrt az immáron hat éve temetetlen kolozsvári 90 magyar katonával – a HM HIM kitartó munkája eredményeképpen kimozdult holtpontjáról. Arad önkormányzatának felajánlása nyomán a város temetőjében létesülhet az a magyar parcella, amely az Erdély területén méltatlan körülmények között nyugvó magyar katonák végső nyughelye lesz. A szükséges tervezés és előkészítés lezárultát követően várhatóan 2022-ben megindulnak a kivitelezési munkálatok.

Nagyszalonta Város Önkormányzatával együttműködve nagyszabású karbantartási munkálatokat hajtottunk végre a városi temető hősi parcellájában.

Szerbia

A 2016. november 20–21-én Nisben megtartott magyar–szerb kormányzati csúcstalálkozó hadisírgondozás tárgykörét érintő kérdéséhez kapcsolódóan elkészült a kétoldalú megállapodás – Magyar–Szerb Kormányközi Kisebbségi Vegyes Bizottság V. ülésén fenntartott és elfogadott ajánlásokban is szorgalmazott – megkötéséhez szükséges, a

magyar–szerb hadisírgondozó együttműködés, illetve a megállapodás létrehozására irányuló tárgyalások előzményeit összefoglaló szakmai háttéranyag. A járványhelyzet miatt azonban megszakadtak az egyeztetések, így a megállapodás megkötésére azóta sem került sor.

2021-ben a HM HIM felvette a kapcsolatot és személyes találkozón egyeztetett a helyi magyarság legjelentősebb szervezetének, a Magyar Nemzeti Tanács vezetőivel, valamint a szabadkai főkonzullal és a belgrádi attaséhivatal képviselőjével az eredményesebb együttműködés lehetőségeiről. Ezt követően augusztus 10–14. és október 25–28. között két alkalommal egy-egy felmérőút keretében vizsgálta meg a következő időszakban felújítandó hadisírokat és katonai emlékműveket. Az itt tapasztaltak alapján a Magyar Nemzeti Tanács és a HM HIM közösen tervezi 2022-ben magyar katonatemetők felújítását.

Szlovákia

2021. január végén ünnepélyes keretek között felavatták Pozsonyban a város szülőtte, Kiss József hadnagy, az első világháború legeredményesebb magyar vadászpilótájának háromnyelvű (magyar, szlovák, angol) emléktábláját. 2020 decemberében befejeződött a Muzsla község temetőjében található honvéd tömegsír (28 fő) felújítása a Memoriae Patrum Honismereti Társulás jóvoltából, a HM HIM által biztosított partnerszervezeti forrás terhére.

2021. június 8-án került sor a kriványi vasúti alagút helyreállítása során 1945-ben hősi halált halt magyar vasútépítő katonák 2019-ben felújított emlékművének avatására, Krivány településen (kötségviselő: HM HIM).

Az 1944 végén elesett 12 hódoscsépányi születésű magyar katona felújított síremlékének avatóünnepsége 2021. október 27-én zajlott le a Klenóc községhez tartozó Klenóc-Pusztarét (ma Klenovec Skorušina) temetőjében. A magyar katonák síremléke a civil szervezetek programtámogatása keretében, a HM HIM és a Memoriae Patrum Honismereti Társulás között megkötött támogatási szerződés alapján került felújításra.

Szlovénia

A Fundacija Poti Miruval (A Béke Ösvénye Alapítvány) együttműködve, a HM HIM négy osztrák–magyar katonai temető (Volčja draga, Solkan, Ravnica, Modrejce) tájékoztató táblájának cseréjét finanszírozta, a magyar nyelvű szövegfordítást is a HM HIM végezte. Az új tájékoztató táblák kihelyezésére 2021. október 30-án került sor.

Több évre visszanyúló előkészítési folyamat eredményeként elkészült az első világháború alatt az Isonzó menti harcokban hősi halált halt magyar katonák hősiességének és

áldozatvállalásának emléket állító emlékmű. Az emlékmű felállítási helyszíne a Monte Santo-ra vezető út egyik kiemelkedő pontja, amely annak a térségnek a középpontjában helyezkedik el, ahol a Monte San Gabriele-i csaták lezajlottak. A területről kilátás nyílik az egész Goriziai-síkságra és az Isonzó (Soča) folyóra, egészen a Doberdó-fennsíkig. Az emlékmű létesítését a Centenárium Emlékbizottság támogatta, a megvalósulásban a HM HIM kiemelkedő munkát végzett, együttműködésben Magyarország Ljubljana-i Nagykövetségével és Nova Gorica Önkormányzatával koordinálta az munkálatokat. Ünnepélyes átadására 2021. november 2-án került sor Benkő Tibor magyar, és Matej Tonin szlovén honvédelmi miniszter jelenlétében.

Törökország

Az első világháború alatt a Gallipoli-félsziget birtoklásért folyt harcok során hősi halált halt osztrák–magyar katonák emlékének megörökítése céljából a helyszínen 2020-ban elkészült az első világháború Gallipoli frontján küzdő osztrák–magyar tüzéralakulatok emlékműve. Az egykori harcok helyszínén létesített történelmi emlékhelyen, a Çanakkale Legendája Ismeretterjesztő Központ sétányán felállított monumentum méltó emléket állít a félsziget birtoklásáért folytatott harcok során hősi halált halt osztrák–magyar katonák emlékének. Az emlékművön a kivitelező 2021-ben esztétikai utómunkálatokat végzett isztambuli konzulunk közreműködése segítségével. Az avatóünnepségre várhatóan a közeljövőben a magyar és török védelmi miniszter jelenlétében kerül sor.

MAGYAR-OROSZ HADISÍRGONDOZÓ IRODA

Oroszország

A HM HIM munkacsoportja 2021. szeptember 20-án helyszínbejárást tartott a boldirjevka-i és a rudkinoi Magyar Központi Katonai Temetőben. A HM HIM által kezdeményezett bejárás célja a mintegy negyedszázada létesített magyar központi katonai temetők állapotának felmérésére, a temetőkben lévő létesítmények méltó és időtálló felújítására vonatkozó lehetőségek egyeztetése volt. A szemrevételezés során bebizonyosodott, hogy a sok év alatt felgyülemlett problémákat célszerű rövid időn belül orvosolni. A felújítási munkálatokat megcélzó tervezési folyamat elindult, de a jelenlegi pandémiás helyzet ezt jelentősen lelassítja.

Ukrajna

Az ukrán féltől a HIM tájékoztatást kapott arról, hogy a legutóbbi, 2021. július 22-én megtartott külügyminiszteri találkozón a Felek megállapodtak a Magyarországon felállítani tervezett ukrán emlékmű feliratának szövegében. A meghozott döntés szerint a kétnyelvű felirat: „*Akik életüket áldozták Ukrajnáért*”. A valóban gesztusértékű magyar álláspontért cserébe az ukrán Fél támogatja az évek óta húzódó vezérszállási központi magyar katonatemető megvalósítását. Ukrajna külügyminiszter-helyettese döntést hozott a temető kialakítása ügyében. E legfelsőbb szintű döntésről az ukrán partnerszervezet, az Ukrajna Kormánya mellett működő a Terrorellenes Műveletek Során és a Háborúban Elesett Katonák, valamint a Politikai Üldözöttek Emlékének Megőrkítését Intéző Állami Tárcaközi Bizottság felelős titkára levélben tájékoztatja a HM HIM parancsnokát.

Kegyeleti, emlékmegőrzési szempontból rendkívül fontos lenne Vezérszálláson egy központi magyar katonai temető kialakítása, melyre vonatkozóan a szakmai tervek kidolgozása intézményünk részéről folyamatban van.

PROJEKT MONITORING OSZTÁLY

Első világháborús hadisír-pályázat

Az első világháború centenáriuma tekintettel 2016-ban kormányzati szintű döntés született a Magyarországon található első világháborús hősi temetők, hősi temetési helyek átfogó rekonstrukciójának megvalósításáról. A Magyarországon fellelhető I. világháborús hadisírok rendbehozatalához szükséges költségvetési eszközök biztosításáról szóló 1551/2016. (X. 13.) Korm. határozat felhatalmazása alapján a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum (a továbbiakban: HM HIM) pályázatot tett közzé a települési önkormányzatok és egyéb, hadisírokkal érintett ingatlanokat (temetőket) fenntartó egyházak részére a tárgyban érintett hősi temetők, hősi temetési helyek helyreállítására vonatkozóan.

A 2 Mrd forint összértékű pályázati program eredményeként 23.970 db hadisír, 148 db emlékmű és 7 db emlékpark 6 művészeti alkotás és 15 kripta, valamint mauzóleum újult meg.

A pályázatok megvalósítása 2019. december 31-én zárult le, melyet követően három év fenntartási időszakot kötött ki a pályázati konstrukció. A fenntartási időszak alatt, 2021. évben összesen 173 esetben folytatott le helyszíni ellenőrzést a PMO állománya. A helyszíni ellenőrzések során feltárt esetleges hiányosságokat a pályázók megfelelően korrigálták. A pályázati program zárásának koordinálásaként értesítésre kerültek azon pályázók, akiknek a

fenntartási időszaka lejárat közele, ezzel emlékeztetve a pályázókat a záró beszámolójuk megküldésére. 2021. évben 209 db pályázat fenntartási időszakának történt meg (2020. december 31-én lejártakkal együtt számolva) a lezárása, beszámolók elfogadása.

Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program

A Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretén belül 2021-re tervezett eredményeként megvalósult a Sopron, Sopronbánfalvi Hősök temetőjének második világháborús parcelláinak (126 db hadisír) teljes körű rekonstrukciója. Az ezzel kapcsolatos egyeztetéseket, megvalósult folyamatok monitoringját a PMO szakállománya végezte.

Civil szervezetekkel való együttműködés

A fejezeti kezelésű előirányzatok kezelésének és felhasználásának szabályairól szóló 5/2018. (III. 8.) HM rendelet 1. számú melléklet 10. pontja szerinti, hadisírgondozással, hadisírkutatással kapcsolatos feladatokat végző civil szervezetek támogatása jogcímen egyedi döntés révén kettő Magyarországon bejegyzett – Budakeszi Szépítő Egyesület, Vigyázók Had- és Kultúrtörténeti Egyesület –, illetve egy külföldön bejegyzett – Memoriae Patrum Honismereti Társulás (Szlovákia), – civil szervezet részesült költségvetési támogatásban. Továbbá a Magyar Tartalékosok Szövetségének kivitelezési munkáit monitoringolta, valamint ügyintézésrel kapcsolatos feladatokat látta el a PMO állománya.

Emlékműállítás, áthelyezés

Az Országos Szlovén Önkormányzat és a HM HIM együttműködési megállapodása szerint, Felsőszölnök templomkertjében található romos állapotú második világháborús emlékmű felújítása, annak első világháborúban elhunyt hősök nevét tartalmazó emléktáblával való kiegészítésével valósult meg.

Magyarnádalja Községi Önkormányzatával kötött megállapodás szerint első és második világháborús közös emlékmű kialakítása Magyarnádalja emlékparkjában.

Csány Község Önkormányzattal kötött megállapodás szerint a szovjet emlékmű eredeti állapot szerinti visszaállítása történt meg, az első és második világháborús közös emlékmű áthelyezésével.

i.) Logisztikai ellátás

A HM HIM a hatályos Logisztikai Utaltsági Rend alapján az alábbi szakágak tekintetében tartozik más katonai alakulat ellátási körébe.

Anyagnem	Szakág	Ellátó szervezet
10	Fegyverzettechnika	MH ARB, MH BHD
12	Híradó	MH BHD
13	Informatika	MH ARB
19	Elektronika, híradó	MH ARB
21	Élelmezés	MH BHD
22	Ruházat	MH ARB
24	Üzemanyag	MH LGCSF
26	Egészségügy	MH BHD/MH EK
28	Közlekedés	MH BHD
29	Páncélos és gépjármű technika	MH BHD
31	Számítás-, ügyvitel- és nyomdatechnika	MH ARB
32	Humán (kulturális)	MH ARB
33	Műszaki	MH ARB
34	Vegyvédelem	MH ARB
35	Mérésügy	MH BHD
36	Térképészet	MH GEOSZ
38	Elhelyezés	HM ARB

Az utaltságból adódó ellátási rend több szakág tekintetében nem megfelelő. A számítás-, ügyvitel- és nyomdatechnika (AN 31) terén évek óta tapasztalható, hogy folyamatosan felterjesztett igényeinket nem tudják teljesíteni a költségvetési szigorítások, valamint a (köz)beszerzési eljárások elhúzódására való tekintettel. HM HIM számítástechnikai berendezéseinek többsége elavult, cseréjük mindenképpen szükséges ahhoz, hogy az alaprendeltetésből adódó közfeladatainkat megfelelő szintre el tudjuk látni.

j.)Leltározási tevékenység értékelése- aLogir

- A készletek leltározásánál bonyodalmakat okozott, hogy a leltárív összeállításánál be kellett (volna) pipálni a „rendezés újabb bizonylatcsoport váltásnál” négyzetet. Ez elmaradt, így több leltárívet törölni kellett. Egyszerűsítene a munkát, ha ez lenne az alapbeállítás.

-Nagy nehézséget jelentett a gyáriszámmal rendelkező eszközök leltározásánál, hogy minden egyes tárolóhelyre, személyre külön bizonylatszámot képezi a leltárívet.

Így a leltár visszazögzítésekör leltárfeladatonként (egyenként) kellett előhívni a leltárlvet. Fentiek miatt mind a leltárlvek nyomtatása, mind a leltár eredményének kiértékelése és listázása rengeteg időt igénybe vesz.

- Az állományból kivált, valamint állománykategóriát váltott emberekre (SZTSZ) leképezi a leltárlvet, de a visszazögzítés már nem engedélyezett, nincs ilyen tárolóhely indokkal.
- A leltározás befejezése után a leltárfeladatok lezárásra kerültek. Valamilyen hiba folytán, a leltárra való hivatkozással mégsem engedett bizonyos eszközöket mozgatni a rendszer.

k.) Biztosítások

A szervezetnek 2021. december 31-én érvényben lévő biztosítása nincs.

l.) Operatív belső kontroll rendszere (OBK)

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: Áht.), valamint az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendeletben (a továbbiakban: Ávr.) meghatározott kötelezettségeknek megfelelően, figyelemmel a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.), valamint a honvédelmi szervezetek belső kontroll rendszerének kialakításáról, működtetéséről és fejlesztéséről szóló 44/2020. (VIII. 14.) HM utasítás, az Operatív Belső Kontrollrendszer Kézikönyve kiadásáról szóló 21/2017. HM KÁT szakutasítás mellékleteként kiadott Operatív Belső Kontrollok Rendszere Kézikönyvben foglalt előírások alapján.

A HM HIM belső kontroll tevékenységét a parancsnok-helyettes koordinálja

A koordináció magába foglalja a rendszer kialakításának, működtetésének és fejlesztésének irányítását, az okmányrendszer kialakításának, alkalmazásának koordinációját és a HM HIM integritás felelősi tevékenységének felügyeletét.

A **kontrollkörnyezet** vizsgálata alapján megállapításra került, hogy az Intézmény céljai és szervezeti felépítése az SZMSZ-ben kerültek rögzítésre. Az Intézmény számos belső szabállyal rendelkezik, amelyek aktualizálása folyamatosan történik.

Az Intézménynél **kockázatkezelési rendszer** működtetése megvalósult. Vizsgálatra és elemzésre kerültek a különböző szakterületek kockázati tényezői, a kockázatok jelentősége, a lehetséges hatásai. A kockázat és a bekövetkezett kockázatok nyilvántartás felfektetésre került.

2021. évben csalás, korrupció gyanúja nem merült fel, valamint integritás megsértésével kapcsolatban bejelentés nem érkezett.

A **kontrolltevékenységek** kialakítottságával kapcsolatban megállapításra került, hogy az Intézmény rendelkezik ellenőrzési nyomvonallal, illetve folyamatlistával, a Szabálytalanságok kezelésének eljárásrendje pedig az SZMSZ mellékleteként került kiadásra. A felelősségi köröket, a munkatársak nyilvántartásokhoz (minősített) információhoz jutását, illetve a kiadmányozásra vonatkozó előírásokat szintén az SZMSZ és a Biztonsági Szabályzat tartalmazza.

Az **információs és kommunikációs rendszer** kialakítása és működtetésével kapcsolatban: a heti rendszerességgel megtartott vezetői értekezleteken elhangzottak, illetve a vezető állomány által a munkatársak részére közvetített információk alapvetően megfelelő időben és formában jutottak el a munkatársakhoz, ennek rendszeres kontrollja – a szervezeti egységek vezetőinek nyilatkozatai, valamint a belső ellenőrzés alapján – megvalósult.

A gazdasági események nyilvántartása naprakész volt. A szervezeten belüli információáramlás alapvetően szóban, illetve a takarékosági intézkedéseknek megfelelően elektronikus formában valósult meg. A külső kommunikáció fejezeti szinten szabályozott, mellyel a szervezeten belül 2021. november 15-től a Humán és Kommunikációs Igazgatóságon belül Kommunikációs osztály foglalkozik (három fővel). Az osztály a feladata végrehajtása során biztosítja a külső kommunikáció megfelelőségét. A kommunikációs feladatok teljesítése érdekében a megfelelő információs eszközök biztosítása szükséges.

Az operatív belső kontrollok értékelése az államháztartási belső ellenőrre hárult, az SZMSZ-ben a területért parancsnok általános helyettese a felelős.

Összegzett értékelés

Összességében megállapítható, hogy a HM HIM 2021. évi gazdálkodását az ésszerűség, a szűkös lehetőségek minél hatékonyabb kihasználása jellemezte.

A feladatok végrehajtását ebben az évben is nagymértékben segítették a pályázatokon elnyert pénzeszegek, így erre a területre továbbra is nagy figyelmet fordítunk. A bevételek teljesítését akadályozta a pandémia, ami nagymértékben nyomta rá bélyegét az egész intézmény működésére.

Mellékletek:

1. sz.: Kimutatás a kiadási és bevételi előirányzatokról, azok teljesítéséről
valamint az ei. maradvány várható felhasználásáról 7 lap

Budapest, 2022. április 12 -n.

Dánné Szarvas Mária ha.
pénzügyi részlegvezető

Tisztelettel:

Dr. Kovács Vilmos ezredes
parancsnok

Készült: 2 példányban
Egy példány: 31 lap
Ügyintéző (tel): Dánné Szarvas M (44-037)
Kapják: 1. sz. pld.: HM VGH
2. sz. pld.: HM HIM

Ballainé Krikker Zsuzsánna dandártábornok
HM Védelemgazdasági Hivatal
főigazgató

Budapest

Tárgy: 2021. évi szöveges beszámoló

Tisztelt Dandártábornok Asszony!

A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum (HM HIM) 2021. évi költségvetési gazdálkodásáról az alábbi szöveges beszámoló jelentést készítettük

a) A 2021. évi költségvetés teljesítésének főbb mutatói.

A HM HIM részére az alaptervekenység feladatainak ellátásához 2021. évre eredeti költségvetési előirányzatként 1.752.448.544 Ft működési kiadás került jóváhagyásra.

ATVEVE:

BP., 2022. ok. 19.

Jopka